

És l'hora de Catalunya

JOAN TRULLEN

AVUI, 24/10/10

Crec que la crisi econòmica exigeix revisar alguns conceptes centrals sobre el lloc de Catalunya en el si de l'economia espanyola. I crec que es pot sostenir que la política econòmica que cal fer per a la sortida de la crisi situa Catalunya en una posició estratègica fonamental que cal reconèixer no per afalagar sinó per construir una sortida ràpida i efectiva. Crec que ara és més que mai l'hora de l'economia catalana perquè la nostra economia és crucial tant en termes de mercats interiors com en termes de comerç internacional. I aquest hauria d'ésser un assumpte central en el debat de les properes eleccions.

Sabem que l'economia espanyola ha enregistrat amb especial intensitat les conseqüències de la crisi econòmica internacional de 2008-2009. La caiguda de la producció, de la inversió i del comerç exterior ha estat en aquest període d'una intensitat superior a Espanya que al conjunt de la UE. Podem afirmar que la crisi internacional ha posat de manifest les debilitats del model de desenvolupament: la dependència de la demanda interna, la necessitat d'importar massivament estalvi; i l'escassa intensitat tecnològica del conjunt del sistema productiu, amb baixos creixements de la productivitat.

L'economia catalana ha experimentat durament les conseqüències de la crisi, en termes de producció, ocupació i atur. Però, a diferència de la crisi del 1977-1984, en què Catalunya va arribar a liderar la taxa de desocupació entre les comunitats autònomes, l'economia catalana pateix

amb menys intensitat que la mitjana espanyola la destrucció d'ocupació i l'atur. Disposa de bases competitives més sòlides que aleshores.

Podem sostenir, però, que la posició econòmica de Catalunya dins el conjunt de l'economia espanyola apunta a la necessitat que Catalunya lideri la sortida de la crisi de l'economia espanyola. Si Catalunya no exporta, Espanya no treballa.

L'argument fonamental seria el següent. El nou model de creixement s'ha de basar en la demanda externa més que en la demanda interna. El gruix de la demanda externa es troba en l'exportació de béns manufacturats i el turisme. Catalunya lidera la capacitat exportadora de l'economia espanyola, en especial en béns manufacturats. I disposa d'una sòlida base exportadora en serveis, incloent-hi el turisme (especialment gràcies a l'èxit del turisme de Barcelona des dels Jocs Olímpics). Per tant, la principal prioritat per a la sortida de la crisi és el foment de la indústria exportadora.

En conseqüència, si ja no podem continuar apel·lant al finançament exterior massiu ni a la demanda interna sinó a la demanda externa, la millora de la competitivitat exterior ha de ser el nord de la política econòmica. I això obre una nova gran oportunitat a la indústria catalana, en la mesura en que Catalunya lidera amb contundència la capacitat exportadora del conjunt de l'economia espanyola. Per tant, l'economia catalana ha de liderar la sortida de la crisi de l'economia espanyola.

La posició de lideratge industrial de l'economia catalana és aclaparadora, tal com explicava en un article publicat en aquestes mateixes pàgines. També és contundent el lideratge destacadíssim de Catalunya en el

comerç interregional entre el conjunt de comunitats autònomes. L'abast del comerç internacional fet des de Catalunya és senzillament de lideratge absolut.

Sabem el camí fonamental de sortida de la crisi: enfortir la competitivitat exterior de l'economia, cosa que exigeix enfortir la productivitat de tota l'economia però, sobretot, la productivitat industrial. Per enfortir la productivitat industrial s'han de coordinar mesures d'impuls en diferents direccions: la qualitat i disponibilitat de treball (formació a tots nivells orientada als requeriments industrials com a gran prioritat); el capital i la seva disponibilitat per a la inversió industrial (la prioritat financera industrial); impuls de la capacitat innovadora (R+D+I); priorització de les infraestructures de transport que impulsin la connectivitat amb els mercats exteriors, especialment les que connecten, per ferrocarril, port i aeroport; disponibilitat i cost de sòl industrial.

Catalunya hauria de promoure, a parer meu, la negociació amb els diferents agents i els diferents nivells d'administració de moltes de les reformes necessàries per a la sortida de la crisi del conjunt de l'economia espanyola, la qual cosa exigeix tenir una veu potent en el procés de presa de decisions a Espanya i a la Unió Europea.